

Издази Суботом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ за годи-
ну ф. 6, за по године ф. 3,
за четврт године ф. 1 и
50 новчића.
За АУСТРО-УГАРСКУ
за годину ф. 6, за по год.
ф. 3, за четврт године ф.
1 и 50 новчића.
За СРБИЈУ за годину
ф. 7 за друге земље ф. 8.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕЋЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се у
плаћеним писмима непо-
средно администратору «Гл.
Црногорца» на Цетиње, а
може се и картом упут-
ницом на пошту у Котор.
Дописи шаљу се уредниш-
тву. Рукописи се невраћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мање.

Телеграфске вијести.

Бечки „Кореспонденц-биро“ јавља:

БУКАРЕШТ, 9. Маја. К. б.: Јуче
проглашена независност Румуније и
оглашен рат Турској. Румунска војска
скупљена сва у Малој Влашкој.

Цетиње, 11. Маја.

Од педесет осме године славно
се у Црној Гори сваке године најсве-
чаније Спасовдан.

Тад је војска црногорска одржала
славну побједу на Граховцу над силом
турском.

Битка и побједа на Граховцу и-
мала је одлучнијих резултата за славу
и срећу народа нашега.

Народ црногорски славећи по-
бједу ту, слави препорођај свој, који
се показао у томе крвавом боју, из
којега је једва гласник турски утекао,
да каже како је Турцима било. Он
слави нови дух и живот велике идеје,
који се у њему новом снагом расплам-
тио. Он слави свога великог Господара,
бесмртнога књаза Данила, који га је
задахнуо тијем духом и распалио у
њему ту идеју и учинио га способним
за онај препорађај.

Јесте Црна Гора остала неоскрв-
њено огњиште слобде народне посље
пропасти наше велике, самосталне
државе. Јесте у њу вазда гледно од
Азијата погажени народ српски као у
сунце ослобођења свога, и оно није
никада престајало просијавати му, кад
су на њему лежали и најгушћи обла-
ци безнадежнога стања у којем се
народ налазио. Јесте први Петровић,
владика Данило, на славно бадње вече,
скоро прије двјеста година, истрије-
бивши општом сјечом, Турке у Цр-
ној Гори, створио њој сигурни опста-
нак, већу снагу и углед и учинио је
чвршћом узданицом робујућој браћи.
Али потоња времена бијаху претешка.
И ако у њих спадају велики ратови
и најславније битке црногорске, као
што је она на Царев-Лазу је преко
20,000 Турака погинуло и на Крусе,
ће је силни одметник султанов, Мах-
муд-паша Бушатлија, завладао Ар-
баније, погинуо, опет се најпослије
показало у Црној Гори унутрашње
растројство и мрлатавост духа.

Тад се роди књаз Данило и дође
на владу млад и подмлади народ свој,
би јунак и поврати јунаштво народу
своме; би силан и непоколебив и да-
де му снагу и несавладивост; би чо-
вјек великога духа и мисли једине за
ослобођење народно и задахну народ
тијем духом.

Тако је књаз Данило препородио
Црну Гору у часу последњем, сретно
и славно, снагом непојмљивом. А
препорађај тај донио је битку на
Граховцу, а битка та створила је но-
ви положај и значај Црне Горе.

С тога се она и слави на тај
значајни дан сваке године у Црној
Гори, с тога се и чују благодарних
јунака одушевљени усклици: Слава
великоме, бесмртноме књазу Данилу!

И ове године прославио је народ
црногорски славно и сјајно успомечу
битке граховачке и великога препо-
родитеља и књаза свога Данила I.
Но околности, у којима је прославље-
на ова слава и особита свечаност, која

је с њом спојена била у главном
стану на Орја Луци, ће се сада на-
лази наш витешки књаз Никола, уве-
личали су ванредно овогодишњу славу.

Те околности су обновљени рат
Црне Горе и рат Русије проти Турске.
Пошто бијаху прошле године и проти
своје воље устављени на славном
путу к слободи, као што рече књаз
Никола у новој дивној прокламацији
својој, Црногорци су данас весели, јер
им се испуњава њихова жеља за ра-
том, који има да донесе ослобођење
народу црногорском. А радост и оду-
шевљење ово тијем је веће, што је
и велики братски нам народ руски
ступио у рат проти непријатеља сло-
бодe и Хришћанства. Догађај, који је
одлично жељен и с којим су скопчане
тежње народа нашега. С тога је, по-
слије парастоса погинулим јунацима
на Граховцу, чињено молење у цр-
квама нашијем за срећу и побједу
рускога и нашег оружја у овом рату.

Исти дан, прије службе предао
је на Орја Луци ратни повјереник
рускога цара, полковник г. Богољубов,
Њ. Св. Књазу крст светога Ђорђа за
показану личну храброст, заједно са
писмом царевим, кје је ниже у вјерном
преводу саопштавамо.

Ми са цијелијем народом радосно
поздрављамо ово велико војничко од-
личје на храбријем пресмавитешкога
Књаза нашега, који је свједок јунаш-
тва његовога и побједа црногорских
и знак славе његове и народне. Са
истом радошћу износимо свијету на-
шем писмо цара руског, које даше
највишињенијом љубављу цара и наро-
да рускога према народу нашем и
признањем јуначке борбе његове и
које нам даје покрај радости достој-
нога узрока правне поносе. Писмо
царево, као и знатни број одличја,
који је подијелен црногорској војсци
ново је и сјајно свједочанство уважа-
вања, које велика Русија указује
Црној Гори.

С таквијем чувством и увјерењем
прослављен је овогодишњи Спасовдан
у Црној Гори.

Боже дај, да скорим доживимо
овијех значајнијих догађаја добре по-
следице и да идући Спасовдан сав-
колики народ сретан још веселије до-
чека и да, ако Бог да, ослобођен, бес-
мртнога књаза Данила побједоносним
знацима увјенчаногаше наследица по-
здрави као ослободитеља.

Ваша Свјетлости!

Са особитијем задовољством пратио
сам Ја и самном сва Русија успјехе
црногорскога оружја. Радосно се ода-
звао у срцима нашијем глас о славној
побједи на Вучијем долу, ће Ваша
Свјетлост на челу шаке храбријех
црногорских јунака, осиленијех љу-
бављу к отечеству и свијешћу пра-
вичности својега дјела, са свијем раз-
бисте 16 турскијех батаљона, узевши
од њих у битки 3 тона и 33 барјака.

Желећи изразити Вашој Свјетло-
сти чувства Мог дубоког уважања
к заслугама одличне храбрости, коју
лично иоказасте, Ја придружујем Вас
у број кавалера мојега Император-
ског ордена Светога великомученика
и побједоносца Ђорђа, трећег реда,
којега знак с овцијем Вам спроводим.

У исто вријеме именујем и славне
предводитеље Црногораца: Сенатора
Божа Петровића Његоша, војводу
Вукотића, Илију Пламенца и Марка
Миљанова Поповића кавалерима тога
ордена четвртога реда, стављам на
расположење Вашој Свјетлости још
три официрска крета тога истог ор-
дена и реда, да их у име моје по
Вашем увјерењу дарујете тројици
најхрабријих војсковођа и тридесет и
осам знакова одличја војничкога
ордена, да их дарујете по Вашем
благорасуђењу најодличнијем црногор-
скијем војницима у рату с Турцима.

Нека буду ови ордени на пресма
храбријех синова Црне Горе свједоци
мојега уважања њихова јунаштва
и братске љубави, коју Русија гоји за
њих.

У Кишењеву, 12. Априла 1877.

Остајем Ваше Свјетлости
искрени доброжелатељ
Александар.

Ратне вијести.

Овога пута нијесмо снабђени са
никаквијем вијестима са бојишта. Замучало
је, те ће бити грмљавине. Свуда спремају
се главни а можда и одлучни ударци.
Турци до овога часа немају да забиљеже
ни најмањег успјеха, но за то гони их
непрекидна неућа како на азијском тако
и на европском бојишту. У Азији примичу
се руске војске са свијех страна Ерзе-
рум у турскијем положајима испред
њего, у којима се утврђују, као у клан-
цима Соландуга, ће се и прикупљају. Као
што се овђе може очекивати скори од-
лучни судар тако нећемо ни на Дунаву
на то дуго чекати. Руски топови уферили
су турскијем мониторима страхан реп-
пект, нити се више упуштају у отворен
меџан са рускијем батеријама. Шта више,
на ново се јавља, да је скадра турскијех
монитора затворена у дунавском рукаву
код Мачина, одкле се несмију ван усудити,
јер су Руси торпедима затворили обадвоја
врата овога рукава. А пошто Дунав сада
опата, то ће монитори у плитком овом
залијеви, остати наскоро на пјеску сједећи
и сушећи се. Осим оклопаче, што је
пренула, руски су топови учинили већ 4
монитора за бој неспособнима.

Турска вијест, да су Турци освојили Су-
хумкале, тврђицу ниже Кавказа на црном мо-
ру и да су ту своју војску искрцали ухваћена
је у лажи, као и све друге. Напротив
јавља се службено из Петрограда, да су
Турци овђе окрвали носове и да су
они, што су се искрцали, сви изгинули.

— О катастрофи код Брајиле
јављају следеће: «Посље четвртатнога
боја проби једно руско зрно оклоп лађе
и провали у магазин од праха, ће прене
и запали га. Наједном обузе лађу облак
од дима; загрми страхан потрес, а пара-
брод обрати се у ватрометну гору. Све
замуча а из рускијех батерија заори гро-
мовити «ура». Магла се диже, а умјесто
великог ратног брода видиш само једро
са турском заставом. Побјеже једна тур-
ска лађа, побјеже и друга; нико и непо-
мишља на помоћ. Руски морнари завесла-
ше, полећеше да спасе, што је за спасти.
Али није ништа осим барјака на једру,
за које се ухватио тешко рањен турски
војник, кога избавише и одвезоше са тур-
ским барјаком».

— Бугарски бјегунци образо-
вали су под руководством рускијех офи-
цира једну дивизију, коју ће предводити
руски ђенерал Столетов.

— Покус фанатизиранијех Мухамедана-
ца у Тереку, да побуне тамошње Турке,
жалосно је свршио. У два сукоба са рус-
ким одијелењем пало је двије трећине ус-
таша. Значајно је, што је руској војсци
при том помагало и мирно мухамеданско
становништво.

Румунске батерије зауставиле су ниже

Калафата један брод, који је из Мађарске
ишао крцан ратном спремом за Турке.

О «турској побједи» код Батума, ко-
ју бијасмо по турском телеграму јавили,
и ће Турци говораху о поубијане 4.000
Руса, јавља руски ђенерал, Оклобџија
службено: Кад утврдисмо положаје од
Мукестата, пошаљем 11. о. мј. предња
одјелења на висине Кацубана. И ове ја-
ке позиције буду јуришем узете,
при чем се сва одјелења показаше достојним
славе кавкаске војске. Дјенство тошни-
штва бијаше најдивније. Мртвијех 22,
рањенијех 107, међу посљедњима 9 официра.

— Бугарскога ексарха, Антима
свргла је турска влада, што није хћео
издати наредбе свом свештенству, да у
цркви проповиједа рат против Русије. На
његово мјесто поставила је порта владика
Јосифа из Софије, неког фанаријетског
потурицу, као што су крвопије — владике
у Востни и Херцеговини. Но хвала Богу, дан
мазде није далеко, те ће се православна
црква наскоро ријешити тога грдила свога.

— Бечки «Таблат» јавља, да су
се најнови кораци Инглешке проти Русије
у Бечу и Берлину изјаловили. У Берлину
није Инглешка ни кучала, јер се Њемац-
ка још у почетку показала уз Русију.
Дакле још један фијаско више!

— «Романул», орган владајуће стран-
ке у Румунској пише услед закљученог
судјеловања са Русијом: «Можна Њемац-
ка даде нам савјет да тако радимо,
као што нам наша корист налаже.
Исто тако Француска, која нам је као
свагда, благонаклона, савјетоваше нас,
да радимо само према својим интере-
сима. Спротивне пак стране рекосе нам:
Споразумите се са Турцима; вама
је боље него Балканскијем Хришћанима,
за којима хоћемо да израдимо
само неке полакшице. Којијем путем
дакле да ударимо; путем народне чести и
наде или путем срамоте и понижења. Ми
сви, Књаз, министри и сав народ бијасмо
одма за то, да се први одабере».

Као што је било предвиђети, Румун-
ски Књаз, Карло несамом навјестио
је Турској рат, него је и прогласио
независност Румунске. Душмани Хри-
шћанства незнаду у једу што ће, него се
Румунској грозе, да ће с њезном изјавом
самосталности бити што и са овом лани
у Србији. Но варају се крштени Турци,
јер заборавају, да је овај проглас учи-
њен под закриљем руске војске, која ће
учинити, те неће извјерити ни проглашена
самосталност Србије. Е, да је на пасију,
што би јадни коњи? —

Бугарски одбор у Букурешту
прогласио се је као «привремена буг-
гарска влада», те је издао бугарском
народу проглас, који ћемо првијем приликом
саопштити.

— Јавили смо, да су неки пољачки
вртоглавци издали проглас на Пољаке,
у коме позивљу пољачки народ у рат про-
тив Русије. На то издаде главни одбор
пољачке емиграције у Паризу овај про-
глас. «Било би срамно издајство
и затајили би браћо сва наша начела,
кад би у данашњем рату, што га под-
хвати Русија за ослобођење наше браће
испод деспотизма и варварства муслмана,
пошли ми у редове турске војске. Нево-
ље, које претрписмо од Русије, немогу
оправдати брато-убојнички рат, јер осим
славенских Хришћана, који моле за ос-
лобођење испод поганскога јарма, суверели
би на ратишту тисуће Пољака у руској
војсци. Панславенство неима посла с ос-
лобођењем милиона Хришћана, а славен-
ска браћа никад нам неби опростила та-
кову црну народну издају. Пустолови и
слепари, који траже плијен и заслугу,
неимају право, да у наше име стварају
легије било под Кланком или другим ко-
јим слијепаром или пустоловом. Но ако
се нађе таквих лакоумних издајница, то
нека емиграција ожигосе њихова имена
јавним презиром, Ми нећемо да будемо
плаћеници туђинаца, који нас као срамно-
но средство употребљују у своје гљусне
сврхе».

Опет Мађари насједоше, а помађа-
рени Словак Кланка, као главни аран-
жер тога дјела по готово.

